

POSITION PAPER MVO NEDERLAND

Rondetafelgesprek Circulaire financiering en tax shift

Wat hebben textielrecycler Frankenhuis, kunststofproducent OPACKGROEP en spoor- en bouwbedrijf Strukton Groep gemeen? Ze staan elk symbool voor één van de drie kansen die we als MVO Nederland zien om circulair op te schalen. Bekijk de [videoportretten](#), waarin ze deze kansen zelf toelichten. Let op: de video's zijn beschikbaar vanaf 5 december.

Een circulaire economie heeft alles in zich om Nederlandse bedrijven duurzaam verdienvermogen te bieden. Alleen is er nog veel werk te verzetten om hier te komen. Zo vinden circulaire ondernemers nog altijd moeilijker financiering dan reguliere ondernemers.

Gelukkig zijn hier oplossingen voor, zoals aangedragen in [dit onderzoek](#) van Copper8 en [dit statement](#) van Nederlandse banken. Echter, circulaire financiering neemt alleen structureel toe als de markt voor circulair ook concurrerender wordt. Het omvallen van vijf Nederlandse plasticrecyclingbedrijven dit jaar benadrukt dit extra. Wij stellen drie oplossingen voor.

1. Versterk de businesscase voor circulair: verander de spelregels

Het lukt sommige ondernemers al om circulair prijsconcurrerend te maken. Toch is circulair in veel sectoren verre van de standaard omdat het financieel nog niet kan opboksen tegen lineaire verdienmodellen (*zie: videoportret Frankenhuis*). Tijd dus voor andere spelregels.

MVO Nederland onderschrijft de analyse van Ex'tax: zo lang de kosten van arbeid hoog blijven en de lasten op vervuiling en verbruik van grondstoffen laag, blijft weggooien van spullen goedkoper dan reparatie en hergebruik. Een belastingverschuiving die ons dichterbij een circulaire economie brengt vereist een integrale visie. Concreet betekent dit volgens ons:

- het afschaffen van fossiele subsidies;
- het schrappen van dubbele belastingen op materialen in circulaire processen;
- het verplichten van tariefdifferentiatie binnen UPV's die ten gunste komt aan ondernemers die circulaire producten maken;
- het werken met echte prijzen zodat maatschappelijke kosten van lineaire producten worden meegewogen in investeringsbeslissingen;
- en het verhogen van belasting op vervuiling en verbruik in combinatie met een belastingverlaging op arbeid.

Goede circulaire businesscases ontstaan pas als de overheid ook bereid is met normen richting te geven aan markten. De bijmengverplichting voor plastic is hier een goed voorbeeld van. De textielindustrie verdient eenzelfde soort bijmengverplichting vanaf 2027 om zo een vuist te kunnen maken tegen de toename aan ultra fast fashion. In de marathon richting volledig circulair in 2050 kunnen we het absoluut niet veroorloven dat textielinzamelaars hetzelfde lot als plastic recyclebedrijven ondergaan. Overweeg daarom tot de implementatie van normering met een gerichte financiële overbruggingsregeling te komen voor beide branches.

2. Trek het internationale speelveld gelijk: creëer uniforme normen

Circulaire Nederlandse ondernemers zwemmen nog vaak tegen de stroom in. Er zijn namelijk circulaire normen die wel gelden voor Nederlandse producenten, maar niet voor buitenlandse producenten van wie we spullen importeren (*zie: videoportret OPACKGROEP*). Deze

ongelijke toepassing zit bijvoorbeeld in de Nationale Circulaire Plastic Norm, waardoor disproportioneel goedkoop en lineair plastic uit het buitenland via import in Nederland met 1-0 voorstaat. Circulaire ondernemers die juist exporteren hebben bijvoorbeeld last van door Nederland uitgegeven einde-afvalstatussen die in het buitenland niet gelden. Een gelijk speelveld vereist dus uniforme definities en normen op EU-niveau. Laat de Nederlandse regering verantwoording afleggen over hun internationale inzet hiervoor. Autonoom initiatief helpt ook, zoals het opnemen van circulaire normen en tariefdifferentiatie binnen (bestaande) UPV's, waardoor ook buitenlandse producenten hieraan moeten voldoen.

3. Geef circulaire ondernemers vertrouwen: maak ruimte voor andere eisen

Wij horen van tal van ondernemers in onder andere de bouw en infra dat in aanbestedingen van (semi-)overheden er – vaak onbedoeld – twijfel is over de kwaliteit van circulaire producten (zie: *videoportret Strukton Groep*). MVO Nederland is voorstander van hoge kwaliteitseisen, maar ziet in de dagelijkse praktijk van ondernemers dat eisen uit de lineaire economie niet altijd proportioneel zijn voor circulaire producten. Denk aan voedselreststromen die voor hergebruik moeten voldoen aan precies dezelfde eisen als die van primaire producten, waardoor deze reststromen vooral laagwaardig worden toegepast in diervoeding en compost. Circulaire productie gaat hiermee gebukt onder doorgeslagen risicoaversie en angst voor juridische aansprakelijkheid. Terwijl het grootste risico voor de welvaart, veiligheid en gezondheid van Nederlanders juist ligt in het níet spoedig omschakelen naar een circulaire economie.

We zien in ons bedrijvennetwerk dat ondernemers met de grootste zorg denkbaar werken aan circulaire producten, deze veilig en goed zijn en zelfs iedere dag beter worden. Het ontrechte wantrouwen zet zowel een voet- als handrem op circulaire innovatie en opschaling. Er is (geïnstitutionaliseerd) vertrouwen nodig dat de circulaire economie van 2050 vandaag begint.

Dit vertrouwen wordt geconcretiseerd met wettelijke experimenteeruimte. Stel sectorspecifieke, dynamische kwaliteitsnormen voor circulaire toepassingen. En zet in de MVOI een percentage op het gewenste aandeel circulaire eisen in gunningscriteria van aanbestedingen door (semi-)overheden vanaf 2026, dat in jaren erna stapsgewijs oploopt.

Met toekomstbestendige belastingverschuivingen en normen, een gelijk internationaal speelveld en vertrouwen in circulair geloven wij dat onze ondernemers met hun innovatiekracht en ondernemerschap bij uitstek in staat zijn de nieuwe economie te creëren.

Contact: Pieter Lossie, adviseur public affairs - p.lossie@mvonederland.nl

OVER MVO NEDERLAND

MVO Nederland stuurt de transitie naar de duurzame economie binnen de grenzen van natuur en maatschappij met het grootste duurzame-bedrijvennetwerk van Nederland. Voor een duurzame economie moet het huidige systeem op de schop. Wij stimuleren en ondersteunen bedrijven om hieraan bij te dragen. Daarnaast sporen we de overheid aan om duurzaam ondernemen de standaard te maken. Meer informatie: www.mvonederland.nl.